

09.04.2024- 8-А-Б

Всесвітня історія

Вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Міжнародні відносини. Семилітня війна.

Поділи Речі Посполитої.

Мета: охарактеризувати міжнародні відносини 18 ст, з'ясувати причини та наслідки основних воєнних конфліктів та протиріч на межі 18 ст, аналізувати першоджерела, робити висновки, виховувати почуття патріотизму в умовах воєнних дій.

Актуалізація опорних знань

- Поясніть, що спільного в політиці Єлизавети I та Катерини II.
- Які були основні заходи Катерини II у внутрішній політиці?

Вивчення нового матеріалу

Запишіть у зошит

ОСНОВНІ ДАТИ ТА ПОНЯТТЯ:

Поняття

- міжнародні відносини;
- коаліція;
- колоніальні війни;
- баланс сил.

Дати

- 1701—1714 рр. — війна за іспанську спадщину;
- 1700—1721 рр. — Північна війна;
- 1715—1717 рр. — іспано-австрійська війна;
- 1733—1735 рр. — війна за польську спадщину;
- 1740—1748 рр. — війна за австрійську спадщину;
- 1735—1739 рр. — війни з Туреччиною;
- 1756—1763 рр. — Семилітня війна;
- 1772, 1793, 1795 рр. — поділи Речі Посполитої; 1
- 1768—1774, 1787—1791 рр. — російсько-турецькі війни.

ХАРАКТЕРНІ ОЗНАКИ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН XVIII СТ.

- Характерною ознакою міжнародних відносин XVIII ст. став пошук рівноваги та балансу сил.
- На зміну визначальному для долі Європи суперництву Бурбонів та Габсбургів приходить діалог «великих держав» - Франції, Англії, Пруссії, Австрії та Росії.
- При цьому монарх залишався втіленням своєї держави, тому часто династичні конфлікти перетворювалися на загальноєвропейські війни.
- Відтепер боротьба йшла не лише за європейські території, але й за величезні володіння в Новому Світі.

Основні конфлікти 18 ст

держава	цілі
Росія	1. Південний напрямок : отримання виходу до Чорного моря; 2. Західний напрямок : отримання виходу до Балтійського моря; 3. Східний напрямок : проникнення у середню Азію, укріплення позицій на Кавказі у Сибірі та Каспії.
Англія	1. Колонізація Австралії; 2. Розширення контролю над Індією; 3. Намагання зберегти свої старі колонії (Америка);
Франція	1. Боротьба за "іспанський спадок" (1701-1714); 2. Боротьба між Францією і Англією за поширення впливу; 3. Намагання утримати контроль над вест-індськими островами.
Австрія	1. Завоювання Угорщини, Трансильванії, Хорватії, Південних Нідерландів, земель в Італії, Банат. 2. Частина Словенії та північної Боснії, частина колишньої Речі Посполитої (Галичина та південна Польща), Буковини. Австрія стала 2-ю після Російської імперії Європи.
Пруссія	1. Підвищення статусу Пруссії курфюрстом Фрідріхом III з герцогства до королівства (1701 р.). 2. Здобуття Шведської Померанії (1720 р.), згідно зі Стокгольмським договором. 3. Перемога в 3 Сілезьких війнах. Повне завоювання Сілезії.

ПОДІЛИ РЕЧІ ПОСПОЛИТОЇ

Друга половина XVIII ст. була трагічною для долі Речі Посполитої. На цей час вона втратила статус великої європейської держави й перетворилася на слабку країну, нездатну захистити власні кордони й вести самостійну політику. Три держави — Австрія, Пруссія і Росія — вирішили долю Польщі внаслідок трьох поділів 1772, 1793 й 1795 рр.

Причини поділу Речі Посполитої:

- Втручання іноземних держав у справи Речі Посполитої;
- Складне становище через війни та повстання;
- Політична анархія.

Держави, що брали участь у поділі: Російська та Австрійська імперії, Пруське королівство.

Три поділи Речі Посполитої:

Перший поділ — 1772 р. Галичина відійшла до Австрійської імперії;

Другий поділ — 1793 р. **Російська імперія** отримала Правобережжя (Київщину, Брацлавщину, Поділля) та частину білоруських земель;

Третій поділ — 1795 р. **Російська імперія** отримала Волинь і Західну Білорусь, латвійські та литовські землі.

Наслідки:

Перегляньте відео: <https://youtu.be/oTj1hn2sXqs>

Закріплення знань. Рефлексія.

ПРИГАДАЙ!

1. Які колись могутні держави Європи на початок XVIII ст. втратили свій вплив на європейську політику?
2. Коли було підписано Утрехтський договір?
3. Протистояння між якими державами Європи зберігало баланс сил упродовж XVIII ст.?
4. Яка війна перетворила Росію на вагомий чинник європейської політики?
5. Скільки поділів Речі Посполитої відбулося у XVIII ст.?
6. Які держави у війнах з Османською імперією збільшили свої територіальні володіння?
7. Чому міжнародні відносини XVIII ст. називають балансом сил?
8. Яких головних цілей прагнула досягти Англія у війнах XVIII ст.?
9. Що врятувало короля Пруссії Фрідріха II від повної поразки в Семилітній війні?

Домашнє завдання:

- Прочитати §30.
- Опрацюйте усно завдання на стор.172.
- Повторити тему "Річ Посполита у 17-18 ст".

Завдання надсилайте на освітню платформу Human або
на ел. адресу nataliarzaeva5@gmail.com

Бажаю успіхів у навчанні!